

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Putování z pohádky do pohádky

1	Identifikační údaje	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel	3
1.4	Platnost dokumentu.....	3
2	Charakteristika školy	4
2.1	Základní údaje.....	4
2.2	Dlouhodobý plán školy	4
3	Podmínky vzdělávání.....	6
3.1	Věcné (materiální) podmínky	6
3.2	Životospráva	6
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu.....	8
3.5	Řízení mateřské školy	9
3.6	Personální zajištění	11
3.7	Spolupráce s dalšími institucemi.....	11
3.8	Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery	12
3.9	Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.10	Zabezpečení předškolního vzdělávání	14
3.11	Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných	15
4	Organizace vzdělávání	16
5	Charakteristika vzdělávacího programu.....	19
6	Vzdělávací obsah	22
6.1	Principy a metody vzdělávání	22
6.2	Třídní vzdělávací program	23
6.3	Uspořádání témat ŠVP	24
6.4	Integrované bloky	27
7.3	Charakteristika jednotlivých bloků a tematických celků.....	29
7.3.1	Blok: Podzim	29
7.3.2	Blok: Zima	43
7.3.3	Blok: Voňavé jaro	58
7.3.4	Blok: Léto	74
7	Systém evaluace.....	84
7.1	Oblasti autoevaluace	84
7.2	Cíle a kritéria autoevaluace.....	88
7.3	Nástroje autoevaluace	89
7.4	Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů	89

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: *Putování z pohádky do pohádky*

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Káraný
ADRESA ŠKOLY: Polní 324, Káraný, 25075
JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Alena Stránská
KONTAKT: **e-mail:** info@mskarany.cz, alena.stranska@mskarany.cz
web: www.mskarany.cz

IČ: 72546875

RED-IZO: 691004366

KOORDINÁTOŘI TVORBY ŠVP: Mgr. Alena Stránská

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: OÚ Káraný
ADRESA ZŘIZOVATELE: Václavská 19, 250 75, Káraný, Praha - východ
KONTAKTY:

Tel: 326 991 530, e-mail: obec@karany.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2018
DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 30. 8. 2018
DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 29. 8. 2018

.....
ředitelka MŠ Káraný
Mgr. Alena Stránská

.....
razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: v širším centra obce

Druh provozu školy: Celodenní

Velikost školy: 21 – 50 (malá škola)

Počet školních budov: jedna

Venkovní areál školy: oplocený budova, sportovní hřiště, zahrada

2.2 Dlouhodobý plán školy

☺ **Učit děti vnímat svět kolem sebe, dění v tomto světě a vytvořit základy pro odpovědný postoj dítěte ke společenskému a přírodnímu prostředí**

- pěstování odpovědnosti za vlastní jednání
- využívání přirozených životních situací k přirozenému učení vlastním prožitkem

☺ **Podporovat rozvoj sociálně-kulturních postojů, návyků a dovedností dítěte, učit je přijímat společenské, morální a estetické hodnoty**

- dodržování stanovených pravidel
- seznamování s morálními, společenskými a estetickými hodnotami
- vnímání a respektování společnosti
- účast školy na mimoškolních akcích

☺ **Zlepšovat tělesnou zdatnost, podporovat rozvoj pohybových dovedností, učit sebeobslužným dovednostem, vést děti ke zdravému životnímu stylu**

- dokonalý pitný režim
- skladba jídelníčku
- zařazování různorodých pohybových i sportovních aktivit, přiměřených věku
- odpolední odpočinkové aktivity uzpůsobené věku a potřebám dětí

☺ **Podporovat duševní pohodu dětí, rozvíjet jejich intelekt, řeč, poznávací procesy, city, vůli se zaměřením na rozvoj smyslů**

- denní využívání smyslového vnímání k přirozenému učení
- denní využívání jazykových chviliek – důraz na prevenci vad řeči

- využívání tvořivé improvizace v práci pedagogů (okamžitá reakce na situaci, kterou děti vytvoří)
- didakticky zacílené činnosti realizované především ve skupinách a individuálně
- zajímavými tematickými bloky probouzet zájem o poznávání
- využívání experimentování
- zodpovědná příprava dětí pro vstup do ZŠ ve všech oblastech rozvoje osobnosti dítěte
- důraz na péči o děti s odkladem školní docházky
- rozšiřování a zkvalitňování nadstandardních aktivit školy

☺ **Rozvíjet spolupráci s rodiči dětí**

- využívání MŠ jako poradenského servisu pro rodiče, nabídka odborné literatury pro rodiče
- informovanost rodičů prostřednictvím webových stránek školy – pravidelné obnovování fotogalerie z denních činností a akcí mateřské školy.
- společné akce s rodiči
- individuální spolupráce s jednotlivými rodiči (komunikace pedagog – rodič)

☺ **Rozvíjet spolupráci s ostatními institucemi**

- pravidelné vystoupení pro seniory
- vzájemné návštěvy v ZŠ, Obecní knihovny...
- pravidelné akce Hasičů a Městské policie, záchranářů

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Dostatečně velké prostory.

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Prostory mateřské školy jsou s takovým prostorovým uspořádáním, které vyhovuje nejružnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Třída má své vlastní sociální zařízení pro děti, šatnu pro děti a kuchyňku, kde se vydává strava. Součástí třídy je ložnice, kde děti po obědě relaxují. Třída je dostatečně vybavena hračkami, které se dle možností obměňují. Třída je vybavena nábytkem, který odpovídá velikostním typem dětem s rozdílnou tělesnou výškou a odpovídá ergonomickým zásadám práce dětí v sedě, čímž jsou naplněny podmínky vzdělávání. Nábytek je ve třídě uspořádán tak, že vytváří hrací koutky a umožňuje dětem samostatnou volbu hraček.

Ředitelna školy slouží pro vedení porad a pracovních schůzek se zaměstnanci. Ředitelna je vybavena PC a multifunkční tiskárnou, odbornou literaturou. Zaměstnanci mateřské školy mají svou šatnu a sociální zařízení.

Školní zahrada je prostorná a jsou na ní dvě dostatečně velká pískoviště s vyhovujícím množstvím hraček. Na zahradě je i kruhový prostor s vyhovující dopadovou plochou, kde jsou usazené herní prvky. Dále byla zahrada doplněna o další herní prvky, jako je šplhací sestava, řetězová lávka, pyramida, houpačky. Ročně jsou prováděny technické kontroly. V současnosti zajišťujeme osázení zahrady další vzrostlou zelení. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.

Je zajištěn denní rytmus a řád.

Pobyt venku respektuje doporučenou délku.

Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Základní podmínkou je životospráva. Dětem je poskytována vyvážená strava s dostatečným množstvím ovoce a zeleniny. Rovněž pitný režim zajišťuje přísun tekutin během celého dne a to jak v budově, tak při pobytu na zahradě. Doba mezi poskytovanými pokrmy odpovídá doporučeným intervalům, především dvouhodinový dopolední pobyt venku by měl ovlivnit apetit dětí.

Snažíme se nenucenou formou děti postupně zvykat na pestrý jídelníček. Množství jídla si děti určují samy, dá se dohodnout strava pro alergické děti či najít řešení v případě nechuti konzumovat určitý pokrm – např. přidáním polévky, krajíčkem chleba apod. Doba mezi poskytovanými pokrmy odpovídá doporučeným intervalům.

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově příchozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

Všichni zaměstnanci mateřské školy se snaží vytvářet takové prostředí, aby se v něm děti cítily šťastně, spokojeně a hlavně bezpečně. Bezpečnost v sobě zahrnuje pocit jistoty, stability, osvobození od strachu, úzkosti, poskytnutí si navzájem pomoci.

Nutné mantinely v podobě pravidel bezpečnosti a společného soužití platí pro všechny stejně, nikdo netvoří výjimku. Osobní svoboda se jimi nutně musí řídit. Na tvorbě většiny z nich se podílí i děti.

Ke stmelování kolektivu ve třídě pomáhá rovnocenný přístup všech zaměstnanců, především prosociální orientace.

U dětí podporujeme především toleranci, vzájemnou ochotu pomáhat, předat druhému co už sám umím, upřednostňovat mladší a slabší (chlapci přednost děvčatům), soutěžení pouze formou radostného prožitku v kolektivu.

Přístup pedagogů je nenásilný, podporovaný vhodnou motivací, vyvolávající aktivní spoluúčast a zájem dětí. Prostřednictvím komunitního kruhu se poznáváme navzájem, prohlubujeme vzájemnou důvěru i sebedůvěru.

Používáme především kladné hodnocení dítěte (s konkrétním popisem hodnocené skutečnosti), posilujeme tím dětské sebevědomí, které nepřímo vede k zapojování do činností a odvaze experimentovat.

Adaptace probíhá po domluvě s rodiči podle potřeby, rovněž délka pobytu v MŠ během dne.

Poobědní odpočinek je upraven dle individuálních potřeb dětí s přihlédnutím na věk.

Denní řád vychází z organizace jednotlivých činností a aktivit během dne, z nichž některé jsou stabilní (stravování, odpočinek) a jiné pružně reagují na aktuální situaci. Nemá charakter neměnného schématu.

Děti tráví denně minimálně dvě hodiny venku, během roku se podle počasí přesouvá většina činností ven. Pouze silný vítr, déšť či mráz pod -10°C je překážkou.

Poměr mezi činnostmi řízenými a volně probíhajícími volbou dětí je vyvážený, děti mají možnost se aktivně účastnit všech činností, nebo naopak jen pozorovat, mít svůj klid a odpočívat.

Respektujeme individuální potřeby dětí, pomáháme jim v nastavení jejich pohodového životního optima a hlavně tempa.

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené pohybové aktivity. Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání, aby nacházely potřebné zázemí, klid a soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuální přístup učitelky, aby se dítě co nejdříve adaptovalo.

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hry, aby ji mohly dokončit, anebo se k ní později vrátit. Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby se děti zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost se realizovat ve velkých i malých skupinách.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Denní režim

Orientační čas	Činnost
6.30 – 9.00	Scházení dětí, spontánní hry, cvičení a pohybové aktivity, hygiena, svačina
9.00 – 9.45	Společné činnosti
9.45 – 11.45	Pobyt dětí venku
11.45 – 12.30	Příprava na oběd, hygiena, oběd
12.30 – 14.00	Četba, odpočinek, individuální činnosti u dětí s nespavým režimem
14.00 – 14.30	Hygiena, svačina
14.30 – 16.30	Spontánní hra dětí, rozcházení

3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků školy jsou jasně vymezeny zákoníkem práce, pracovním řádem, organizačním řádem, vnitřními předpisy, vnitřním platovým

řádem, pracovními náplněmi pro jednotlivé pracovníky. Všechny tyto dokumenty jsou veřejně přístupné nebo k nahlédnutí v ředitelně školy.

- Informační systém školy je realizován prostřednictvím pedagogických rad a porad učitelek a ředitelky školy.
- Porady se konají 1x za měsíc, provozní porady dle aktuálních potřeb
- Informace pro rodiče jsou předávány na třídních schůzkách, individuálními rozhovory, prostřednictvím informační tabule, emailem nebo webových stránek školy.
- Všichni pracovníci mají možnost vyjádřit svůj názor k řešení problémů na pedagogických radách a provozních poradách nebo přímým jednáním s ředitelkou školy.
- Ve škole mají dostatek pravomocí i prostoru pro vlastní iniciativu (např.: učitelky v uspořádání interiéru třídy a výzdobě školy, realizaci vlastních nápadů apod.)
- Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci; podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmů na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spoluúčasti rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby. Školní vzdělávací program je zpracován za spoluúčasti učitelek.
- Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné, z jejich výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základními školami, s policií, apod.
- Při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémech dětí škola spolupracuje s odborníky poskytujícími pomoc - SPC a PPP v Praze a Staré Boleslavi.

Organizační řád školy vymezuje jasná pravidla a kompetence zaměstnanců. Velký důraz je kladen na týmovou práci a vzájemnou spolupráci. Tvorba ŠVP je výsledkem práce celého týmu školy. Různé evaluační nástroje nám pomáhají zdokonalovat náš vzdělávací program.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a motivuje zaměstnance ke kvalitě vykonávané práce.

Záměry:

- **Vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů RVP.**
- **Vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom jak se dítě bude cítit v MŠ, rozhodují vztahy všech, které se na jeho vzdělávání podílejí.**

- Konzultace s učitelkami o úrovni, vyspělosti a adaptabilitě dětí, které přišly do ZŠ z naší mateřské školy, připravenost na školu (září, říjen).
- Pravidelné návštěvy „předškoláků“ v 1. třídách ZŠ v průběhu posledního ročníku vzdělávání v MŠ
- **Spolupráce s městskou policií**
- Návštěvy a besedy v rámci minimálního preventivního programu.
- **Spolupráce s hasiči**
- Besedy a ukázky práce – možnost osahat si vše pěkně zblízka.
- **Spolupráce se záchranným sborem**

Návštěvy a besedy v rámci minimálního preventivního programu.

Spolupráce s knihovnou

- Návštěvy knihovny, konkrétně dětského oddělení s výkladem a připraveným programem pro děti.
- **Spolupráce s divadly**
- Objednáváme divadelní představení přímo do MŠ (loutková, maňásková, hraná, hudební, kouzelníci, atd.

3.8 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

- Spolupráce s rodiči je pro nás velice důležitá, protože MŠ je zařízení, které doplňuje výchovu v rodině.
- Umožňujeme rodičům, aby se zapojovali do výchovného procesu a povzbuzujeme je, aby pomáhali rozvíjet myšlenky a praktiky ŠVP.
- Každodenním kontaktem nabízíme rodičům poradenský servis v oblasti výchovy a snažíme se o navázání oboustranné důvěry.

- Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.
- Rodiče jsou o dění v MŠ denně informováni na nástěnce, nebo emailem plánujeme rodičovské schůzky, besídky a posezení, aktualizujeme naše webové stránky.

3.9 Zabezpečení výuky dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

MŠ poskytuje *speciální pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami* - cílem je zajistit a podporovat věkově smíšené, tedy heterogenní třídy, splňovat podstatu společného vzdělávání, s jasným respektováním přirozeně odlišného chování dětí vzhledem k jejich věku, začleňovat do těchto tříd děti s podpůrnými opatřeními, která MŠ realizuje (pro stupeň I stanovovat podpůrná opatření a vypracovávat Plány pedagogické podpory, pro stupeň II – V jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se zákonnými zástupci a školou, MŠ vypracovává na základě doporučení poraden IVP; pravidla pro použití podpůrných opatření školou stanovuje vyhláška č.27/2016 Sb.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s tělesným postižením:

Je zajištěna přítomnost asistenta.

Je zajištěn speciální pedagog.

Je zajištěn bezbariérový přístup.

Je zabezpečena možnost pohybu dítěte v prostorách.

Jsou vytvářeny podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se zrakovým postižením:

Je zajištěna přítomnost asistenta.

Je zajištěn speciální pedagog.

Prostředí je bezpečné.

Je dodržována předepsaná zraková hygiena.

Je vytvářena nabídka alternativních aktivit.

Je kladen důraz na multisenzoriální přístup při pedagogické činnosti.

V oblasti zabezpečení výuky dětí se sluchovým postižením:

Je zjištěn speciální pedagog.

Je dodržována předepsaná sluchová hygiena.

Je zajištěno osvojení specifických dovedností.

Vzdělávání probíhá ve vhodném komunikačním systému.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s mentálním postižením:

Je zajištěna přítomnost asistenta.

Je zajištěna přítomnost speciálního pedagoga.

Je zajištěno osvojení specifických dovedností na zvládnutí sebeobsluhy.

Je vytvářena nabídka individualizovaných aktivit.

Jsou využívány kompenzační pomůcky.

Je zajištěn multisenzoriální přístup v pedagogické činnosti.

Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování):

Je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti.

Je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled.

Jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti.

Mateřská škola těsně spolupracuje s SPC a s rodiči dítěte.

Počet dětí ve třídě je snížen.

Prostředí je pro dítě zklidňující.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami řeči:

Je zajištěna kvalitní průběžná logopedická péče.

Je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte.

Je zajištěna přítomnost speciálního pedagoga.

Jsou k dispozici logopedické pomůcky zaměřené na rozvoj oromotoriky.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem:

Je zajištěna přítomnost asistenta.

Je zajištěna přítomnost speciálního pedagoga.

Je zajištěno osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu.

Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky.

Jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení.

Jsou zajištěny podmínky respektující soukromí.

Počet dětí ve třídě je snížen.

3.10 Zabezpečení předškolního vzdělávání

Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky dítěte, je předškolní vzdělávání povinné. (novela zákona č.178/2016 Sb.)

Povinné předškolní vzdělávání probíhá formou pravidelné denní docházky v pracovních dnech v rozsahu 4 hodin denně. Právo vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu jejího provozu není povinností předškolního vzdělávání dotčeno. Povinnost předškolního

vzdělávání se nevztahuje na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách.

V případě individuálního vzdělávání dítěte škola ověří schopnosti a dovednosti dítěte (očekávané výstupy) v termínu uvedeném ve Školním řádu.

Konkretizace plnění povinného předškolního vzdělávání, způsob omlouvání a uvolňování dětí je uvedeno uvedeno ve Školním řádu.

Celoroční program pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, korespondující se ŠVP PV, realizován formou skupinové a individuální práce s dětmi několikrát týdně. Materiál dětí: portfolio k programu s doplňujícími materiály (pracovní listy, okruhy činností aj.).

3.11 Zabezpečení výuky dětí mimořádně nadaných

Škola:

Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními.

Zadáva specifické úkoly dítěti.

Zajišťuje didaktické pomůcky.

Zajišťuje doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.

Nabízí aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.

MŠ vytváří podmínky pro *rozvoj nadaných dětí* – spolupráce s rodiči, odborníky, dalšími zařízeními (ZUŠ, MDDM aj.); MŠ vytváří ve svém ŠVP a při jeho realizaci podmínky takové, aby byl co největší měrou využit potenciál každého dítěte včetně různých druhů nadání, s ohledem na jeho individuální možnosti.

4 Organizace vzdělávání

Kritéria přijetí dítěte:

Předškolní vzdělávání se organizuje dle „Školského zákona“ 561/2004 Sb. Jsou přijímány děti ve věku zpravidla od tří do šesti let věku. Od 1. 9. 2020 se předškolní vzdělávání organizuje pro děti od dvou do zpravidla šesti let.

S účinností od 1.1.2017 je předškolní vzdělávání od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dovrší pěti let věku, až do zahájení povinné školní docházky, povinné.

Nové děti jsou přijímány na základě přijímacího řízení, které je vypsáno vždy s dostatečným předstihem. Zápisy probíhají v měsíci květnu, jsou přijímány děti podle zákona 561 z roku 2004 Sb. § 34 , v platném znění, vyhlášky č.14 z roku 2005, v platném znění a na jejich základě ředitelkou vydané směrnicí o přijímání dětí.

Kritéria pro přijetí dětí do MŠ Káraný pro školní rok 2018/2019

Přijímání dětí se řídí podle ustanovení § 34, §165 ods.2 písm. b) a § 183 odst. 1 zákona č.561/2004 v platném znění / školský zákon/ a v souladu se zákonem č.500/2004 sb. (správní řád)

K zápisu na školní rok 2018/2019 stanovuje ředitelka školy tato kritéria pro přijetí dětí:

- 1. Děti k povinnému předškolnímu vzdělávání s trvalým pobytem v obci Káraný podle § 34 odstavce 1 zákona 561/2004 v platném znění.**
- 2. Děti, které dovrší k 31. 8. 2018 čtyři roky věku k pravidelné celodenní docházce s trvalým pobytem v obci Káraný.**
- 3. Děti, které dovrší k 31. 8. 2018 tři roku pravidelné celodenní docházce s trvalým pobytem v obci Káraný.**
- 4. Ostatní děti s trvalým pobytem v obci Káraný k pravidelné celodenní docházce. Při rozhodování o přijetí bude postupováno pouze podle data narození dětí / od nejstarších k nejmladším / až do naplnění schválené kapacity mateřské školy podle rejstříku škol.**
- 5. Ostatní děti, které nemají trvalý pobyt v obci Káraný, seřazené podle věku od nejstarších k nejmladším až do naplnění schválené kapacity mateřské školy podle rejstříku škol.**

Ředitelka MŠ Káraný může při rozhodování o přijetí přihlídnout k:

- opakovaně podaná přihláška,
- sourozenec již navštěvující mateřskou školu
- sociální potřebnost

Upozornění: Dle změny zákona č. 561/2004 (Školský zákon), § 34 a je od **1. 1. 2017** pro děti v posledním roce před nástupem do ZŠ docházka do MŠ **povinná**. Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání (§34 odst. 2) v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Tyto děti nemusí předložit doklad o očkování, ani doklad, že jsou proti nákaze imunní či se nemohou očkování podrobit z důvodu trvalé kontraindikace.

Ostatní děti, pro které není předškolní vzdělávání povinné, musí být před přijetím do mateřské školy nadále očkovány v rozsahu, jak vyplývá z § 50 zákona o ochraně veřejného zdraví ve spojení s § 46 téhož zákona a vyhlášky o očkování proti infekčním nemocem, pokud nemají potvrzení, že jsou proti nákaze imunní nebo se nemohou očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci.

Rodiče, kteří uvažují o OŠD (odklad školní docházky) pro školní rok 2018/2019, nahlásí tuto skutečnost ředitelce MŠ. Potřebná vyšetření si zajišťují rodiče samostatně. Výsledek vyšetření musí být znám k termínu zápisu do základní školy (duben 2018).

OBJEDNEJTE SE VČAS

Vyšetření je potřeba v případě: odklad školní docházky, dřívější nástup do ZŠ

Vnitřní uspořádání školy a charakteristika jednotlivých tříd:

Mateřská škola má 1 třídu, která je dostatečně prostorná, má nábytkem oddělený prostor na spaní a relaxaci dětí, výtvarný koutek a hrací koutky. Škola nemá svou vlastní jídelnu, pouze výdejnu stravy – kuchyňku na přípravu svačinek, která odpovídá nejmodernějším trendům a je na vysoké úrovni. Kapacita výdejny je 28 jídel. Je zde vydávána celodenní strava pro děti i zaměstnance dle nových poznatků o zdravé výživě. Obědy jsou dováženy z nedaleké Staré Boleslavi. Dále je součástí objektu sociálně technické zařízení, šatna pro personál a ředitelna.

Kolem celého objektu mateřské školy se rozkládá zahrada se dvěma pískovišti a dostatečným vybavením venkovních herních prvků (skluzavka, domeček, houpačky). Rozloha školní zahrady nabízí možnosti pobytu dětí v kterémkoliv ročním období. Venkovní prvky jsou výhradně dřevěné a byly vybírány tak, aby splňovaly veškeré požadavky na kvalitu a bezpečnost.

Mateřská škola je umístěna v jednopodlažní budově pavilónového typu. Má jednu třídu s celodenním provozem. Třída je také využívána k pořádání kulturních představení pro děti MŠ vystoupení pro rodiče, hraní divadel.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Vzdělávací cíle a záměry:

Mateřská škola Káraný má celou řadu cílů, kterých by chtěla v kratším či dlouhodobějším časovém horizontu dosáhnout. Jedná se zejména o následující cíle:

- zvyšovat a prohlubovat kvalifikaci pedagogických i provozních zaměstnanců
- zdokonalovat vzdělávací program školy, který bude efektivně a účelně využíván
- nadále realizovat systematickou přípravu předškolních dětí
- podporovat a rozvíjet spolupráci se zřizovatelem, základní školou ve Staré Boleslavi i jinými institucemi
- rozvíjet a podněcovat spolupráci s rodiči
- aktivně se zapojovat do dění v obci
- získávat informace a hodnocení o škole od rodičů, reagovat na připomínky
- rozšířit spolupráci s odborníky

Formy a metody práce:

Uplatňujeme tyto metody:

- spontánní hra
- tvořivá dramatika
- prožitkové a situační učení
- využití přirozených situací
- řízené skupinové činnosti
- řízené individuální činnosti
- převládání spontánní činnosti nad řízenými

Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje dětí, jejich potřebami, zájmem a pedagogickým záměrem. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Bereme v úvahu, že každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby a rozvíjet se svým tempem.

Denní součástí naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, vnímáme celou osobnost dítěte a získáváme je ke spolupráci, předáváme nové poznatky a vedeme je k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí.

U každého dítěte hledáme vlastní vzdělávací postupy. Výsledkem musí být pohoda a prožitek dětí, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu u nás v mateřské škole.

Při tvorbě třídního plánu využíváme a na naše podmínky přizpůsobujeme náměty z odborných i z dětských časopisů (např. Rodina a škola, Pastelka, Sluníčko...) a z odborných publikací, především z nakladatelství Atre, Komenius, Kafomet a další.

Zásady naší pedagogické práce:

- Prioritou je pro nás vždy zájem dítěte.
- Hlavní činností dítěte je hra nebo činnost, při které získává poznatky a dovednosti.
- Respektujeme specifiku předškolního vzdělávání.
- Uplatňujeme individuální přístup k dítěti.
- Aktivity spontánní a řízené jsou vzájemně provázané a vyvážené různorodou činností.
- Důsledně provádíme evaluační analýzu obsahu, metod a forem denní nabídky činnosti dětí.
- Sledujeme vývoj dítěte a jeho změny a pokroky zaznamenáváme.
- Spolupracujeme s rodiči dětí.

Upřednostňujeme tyto formy vzdělávání:

- Prožitkové a kooperativní učení hrou, které je založeno na přímých zážitcích dítěte.
- Upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání.
- Aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.
- Využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat.
- Uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení a didakticky cílenou činnost.

Uskutečňují se během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v MŠ naskytanou. Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Toto zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Snažíme se omezovat předávání hotových poznatků a slovních poučení. Jsme si vědomi, že se dítě rozvíjí a učí na základě vlastní aktivity (činnostmi, kterými se ze své vůle a svého zájmu zabývá).

Většina činností obsahuje prvky hry a tvořivosti. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání patří množství aktivit – výlety, společné akce rodičů a dětí, škola v přírodě, divadla, besídky, návštěvy zvířat apod., které organizujeme v průběhu celého roku. Vzdělávání probíhá cílevědomě, promyšleně a plánovitě.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

Uplatňujeme tyto metody:

- spontánní hra
- tvořivá dramatika
- prožitkové a situační učení
- využití přirozených situací
- řízené skupinové činnosti
- řízené individuální činnosti
- převládání spontánní činnosti nad řízenými

Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje dětí, jejich potřebami, zájmem a pedagogickým záměrem. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Bereme v úvahu, že každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby a rozvíjet se svým tempem.

Denní součástí naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, vnímáme celou osobnost dítěte a získáváme je ke spolupráci, předáváme nové poznatky a vedeme je k citovému prožívání bezprostředních vztahů k okolí.

U každého dítěte hledáme vlastní vzdělávací postupy. Výsledkem musí být pohoda a prožitek dětí, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu u nás v mateřské škole.

Při tvorbě třídního plánu využíváme a na naše podmínky přizpůsobujeme náměty z odborných i z dětských časopisů (např. Rodina a škola, Pastelka, Sluníčko...) a z odborných publikací, především z nakladatelství Atre, Komenius, Kafomet a další.

Zásady naší pedagogické práce:

- Prioritou je pro nás vždy zájem dítěte.
- Hlavní činností dítěte je hra nebo činnost, při které získává poznatky a dovednosti.
- Respektujeme specifiku předškolního vzdělávání.
- Uplatňujeme individuální přístup k dítěti.
- Aktivity spontánní a řízené jsou vzájemně provázané a vyvážené různorodou činností.
- Důsledně provádíme evaluační analýzu obsahu, metod a forem denní nabídky činnosti dětí.
- Sledujeme vývoj dítěte a jeho změny a pokroky zaznamenáváme.

- Spolupracujeme s rodiči dětí.

Upřednostňujeme tyto formy vzdělávání:

- Prožitkové a kooperativní učení hrou, které je založeno na přímých zážitcích dítěte.
- Upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání.
- Aktivně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.
- Využíváme spontánních nápadů dětí, podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat.
- Uplatňujeme situační učení, spontánní sociální učení a didakticky cílenou činnost.

Uskutečňují se během celého dne ve všech činnostech a situacích, které se v MŠ naskytanou. Jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Toto zakládáme na aktivní účasti dítěte, založené na smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, zpravidla ve skupinách a individuálně. Snažíme se omezovat předávání hotových poznatků a slovních poučení. Jsme si vědomi, že se dítě rozvíjí a učí na základě vlastní aktivity (činnostmi, kterými se ze své vůle a svého zájmu zabývá).

Většina činností bude obsahovat prvky hry a tvořivosti. Mezi oblíbené formy naplňující záměry vzdělávání bude patřit množství aktivit – výlety, společné akce rodičů a dětí, škola v přírodě, divadla, besídky, návštěvy zvířat apod., které budeme organizovat v průběhu celého roku. Vzdělávání bude probíhat cílevědomě, promyšleně a plánovitě

6.2 Třídní vzdělávací program

Třídní program vychází ze školního vzdělávacího programu.

Jeho součástí jsou:

- identifikační údaje o třídě – charakteristika, zaměření-profilace třídy (důvody), počet dětí, věkové složení, jmenný seznam dětí – značky
- personální podmínky – jména učitelek, jejich kvalifikace, jména provozních zaměstnanců
- organizace – provozní doba, režim dne
- společně s dětmi vytvořená pravidla chování (zveřejněná i v šatně pro rodiče)
- věcné podmínky-specifika třídy, prostorové, nadstandartní vybavení, nedostatky ve vybavení
- vzdělávání dětí se specifickými potřebami (pokud ve třídě jsou)
- vzdělávání dětí s OŠD (pokud ve třídě jsou)

- vzdělávání dětí talentovaných (pokud ve třídě jsou)
- spoluúčast rodičů – konkrétně pro třídu
- spolupráce s poradenskými zařízeními
- spolupráce s dalšími odborníky
- popis rutinních činností (postupy při úklidu hraček, organizace hygieny, stolování atd.)
- Integrované bloky a jejich charakteristika
- Vzdělávací cíle bloků a okruhy činností
- Tabulky s názvy témat z ŠVP a vlastních podtémat s časovými údaji
- Tabulky s rozvržením vzdělávací nabídky - týdenní plány včetně poznámek k evaluaci
- Tabulka k evaluaci – naplňování vzdělávacích cílů IB
- Tabulka - Pololetní hodnocení třídního vzdělávacího programu
- Tabulka - Sebehodnocení práce učitelky za školní rok

6.3 Uspořádání témat ŠVP

Dílčí záměry našeho vzdělávacího programu jsou rozčleněny do Integrovaných bloků, ve kterých pracujeme s Tematickými celky.

Společně vytvořené tematické celky určitým způsobem charakterizují školu jako celek a jsou rozpracovány v třídním vzdělávacím programu na podtémata. Tematické celky a podtémata nejsou časově limitována, podtémata nejsou pro učitelky zavazující, je možná obměna. Základní nabídka konkrétních činností je orientační.

Vzdělávání na základě integrovaných tematických bloků představuje model přímé práce s dětmi, který nejlépe odpovídá přirozené mentalitě a vzdělávacím potřebám a možnostem dětí předškolního věku. Témata integrovaných bloků jsou dětem blízká, jsou odvozena z přirozeného cyklu ročních období, z přírodních a společenských situací s nimi spojených. Vyhovují psychologickým i didaktickým specifikům vzdělávání dětí předškolního věku – jsou přirozeně motivující, přehledné a souvisle navazující. Umožňují dětem nabízet různorodé činnosti a příležitosti, které jsou dítěti blízké a srozumitelné a vycházejí z přirozených vzdělávacích potřeb dítěte.

Všechna témata bezprostředně souvisí s každodenní realitou života dítěte. Celý tematický celek je propojený tím, co dítě denně prožívá a vidí – děti jsou tak vedeny k vnímání skutečnosti v přirozených souvislostech, aby se u nich rozvíjela celá osobnost dítěte (fyzické, psychické i sociální kompetence)

Ve školním vzdělávacím programu se zabýváme rozšířením běžných činností v MŠ o činnosti zaměřené na rozvoj smyslů pro kamarádství, soucítění, spolupráci, sebepoznání, lepší komunikaci.

Respektujeme individualitu každého dítěte, jeho zvláštnosti, schopnosti, hledání společného řešení, respektování pravidel, respektování druhého. Chceme vytvořit prostředí bezpečí a porozumění.

Zpracovaný materiál odpovídá základním požadavkům pro výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku. Je sestaven tak, aby respektoval rámcové cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnost učení (poznatek)
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost (hodnota)
- získání osobní samostatnosti, schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí (postoj)

Při každém rozpracování jsou respektovány požadavky na:

- rozvoj osobnosti dítěte
 - rozvíjí dítě v souladu s jeho schopnostmi a možnostmi
 - vytváří dostatek podnětů k učení a radosti z něho
 - posiluje sebevědomí dítěte a jeho důvěru ve vlastní schopnosti
 - vytváří prostředí pro vzájemné vztahy mezi dětmi
 - stimuluje rozvoj řeči
 - seznamuje děti se vším, co je důležité pro život
 - zdůrazňuje význam vlastních aktivit
 - je připraven pomoci dětem, pokud to potřebují
 - vytváří prostředí pohody a radosti z prožitého dne
- uplatňování podílu rodičů na vzdělávání v mateřské škole
 - usiluje o partnerské vztahy s rodiči
 - odpovídá za umožnění přístupu rodičů ke svým dětem ve třídě a za možnost podílet se na činnosti s dětmi
 - umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy a jeho hodnocení
 - vede s rodiči průběžný dialog o jejich dětech
- provádění hodnocení a využívání zjištěných informací pro další pedagogickou činnost:
 - jak se děti cítily, projevovaly
 - co se naučily
 - úroveň komunikace
 - co se povedlo, co ne a proč

- úroveň kresby, pracovních výrobků

Vyhodnocování – evaluaci provádíme přibližně 1 x měsíčně u témat (vždy po ukončení tematického celku a 4x do roka po ukončení Integrovaného bloku.

6.4 Integrované bloky

Integrovaný blok	Tematický celek	Obsahová náplň (dále rozpracována podle podmínek a věku dětí do PODTĚMAT)
Barevný Podzim	My jsme kamarádi, my se máme rádi	<ul style="list-style-type: none"> • pravidla v MŠ • podpora rozvoje sociálních a společenských návyků, postojů – rozvoj sociální gramotnosti (sebeuvědomování, sebeovládání, kooperace ve skupině, participace na společném úkolu, respektování pravidel a navazování sociálních kontaktů. • bydlíme na vesnici X ve městě • posvícení, přijela k nám pout' – tradice
	Vlaštovko, let'	<ul style="list-style-type: none"> • Na zahradě (ovoce a zelenina- ovocný a zeleninový týden) • Na poli - užitkové plodiny (brambory, řepa, kukuřice, obilí – „Jak roste chléb“ plody v okolí –bezinky, šípky, jeřabiny.. • V lese - plody – kaštany, žaludy..., barevnost listí, proměna přírody, stromy • barvy kolem nás, Barevný podzim, • odlet a přilet ptactva,
	Vzhůru draku do oblak	<ul style="list-style-type: none"> • Počasí - co umí vítr, mlha a déšť, proč se mění počasí • Člověk součást přírody -/poznáváme tělo, Oči, uši, pusa,nos...., • Co nemá rádo tělo (kouř, alkohol, drogy, škodlivé látky...), • Nebojme se lékaře – Naše zdraví, Co je dobré a zdravé
Kouzelná zima	Když zavoní cukroví	<ul style="list-style-type: none"> • Adventní čas- tradice • I čert se na Vánoce těší • Kouzelný svět pohádek – Hrajeme si s pohádkou • Vánoce, Vánoce přicházejí • Vánoce v lese (stromek pro zvířata a ptáky, potrava, úkryty zvířat, význam sněhu a mrazu, tiché pozorování,
	Když se vločka snáší z nebe	<ul style="list-style-type: none"> • Čas (časové pojmy,.. prodlužování dne, přibývání světla) • Těšíme se k zápisu - Čára,barva tvar, Rozvíjení před matematických představ, Brzy budu školákem • Zimní radovánky (sporty, stavby ze sněhu, skup. vody, stopy ve sněhu) • Zima – mrzne a sněží (hory, zamrzlé rybníky, dokrmování ptactva a zvěře) • Ledový týden, Sněhulákův týden

	Ten dělá to a ten zas tohle	<ul style="list-style-type: none"> • Svět lidí – povolání, řemesla • tradice- Karneval, Masopust, loučení se zimou, Pořádaly koblihy masopustní dostihy • Věci kolem (co se z čeho vyrábí - jak šetříme stromy, žijou i nežijou přírodu) • Na vidličku i na lžičku – potraviny, co je zdravé, kde se berou,
Voňavé jaro	Kudy chodí jaro	<ul style="list-style-type: none"> • Voda a vodní svět (tání sněhu - potok, řeka, moře...koloběh vody, čištění studánek, Nebojme se vodníka • Jaro se probouzí - sluníčko (první kvítka – kočky, jehnědy, sněžanky, od semínka k rostlince, tráva, • počasí, ptáci- přilet a hnízdění, zvířata se probouzí • Velikonoce (dodržování tradic) • Na tom našem dvoře - Mláďata a domácí zvířata (Svět mazlíčků, Pejsek a kočička)
	Moudrá matka příroda	<ul style="list-style-type: none"> • Co to leze, co to létá - 1.4. Den ptactva, • Co by planeta Země řekla - 22. 4. Den Země, EVVO, • Krtek a hvězda (vesmír), • Cesta kolem světa - Dopravní prostředky, doprava a bezpečnost • Rej čarodějnic - tradice • Knižka je můj kamarád – měsíc s knihou, rozvoj čtenářské gramotnosti
	S láskou je nám lépe	<ul style="list-style-type: none"> • Stromy v jarním kabátku, • Rodina (zvířecí x lidská – každý máme svůj domov, Svátek matek – Pro maminku, Vztahy v rodině • Rozkvetlý svět - množství barev • Život u vody, v lese, na poli – Máme rádi zvířata
Veselé léto	Na křídlech vážky	<ul style="list-style-type: none"> • slavíme svůj svátek, jaké jsou děti celého světa, Den dětí - tradice • letní hry a sporty • exotická zvířátka Krtek objevuje nové světy (Indiáni, Exotická zvířata - džungle, pouště, pralesy...) • jezdíme na výlety - Krtek cestovatelem • každá pohádka jednou končí - ahoj školko, už jsem školák – pasování na školáky
	Prázdninové radovánky	<ul style="list-style-type: none"> • s vodou jsem kamarád, otužování • sportovní aktivity na zahradě a v přírodě • vyprávění na co se těšíme, kam pojedeme na prázdniny • Louka a svět hmyzu (včely, mravenci, brouci, jak se vyvíjí motýl, sekání trávy, důležitost sušení, byliny, léčivé rostliny)

7.3 Charakteristika jednotlivých bloků a tematických celků

7.3.1 Blok: Podzim

„My jsme kamarádi, my se máme rádi“

Připravujeme pro děti co nejlídnější, pěkně upravené prostředí s radostnou atmosférou, aby se cítily dobře.

U nejmladší věkové skupiny se zpočátku zaměřujeme na hygienické a pracovní návyky, návyky správného chování a seznamování se navzájem.

Dětem poskytujeme co nejširší prostor pro hru, posilujeme přirozené poznávací city (zvědavost, zájem, ...). Během celého dne respektujeme individuální potřeby dětí. Snažíme se vytvářet zdravé životní návyky, seznamujeme děti s částmi lidského těla a péči o zdraví (hygiena, stravování, protidrogová prevence), zdůrazňujeme ochranu osobního soukromí.

Vytváříme a upevňujeme poznatky o živé a neživé přírodě a o změnách, které se v ní odehrávají. Učíme je být citlivé nejen k přírodě, ale i k věcem a živým bytostem. Základním prostředkem k seznamování s přírodou jsou vycházky. Děti pozorují změny v přírodě, vnímají krásy podzimu, přírodní jevy, počasí, seznamují se s charakteristickými znaky podzimu. Součástí je i seznámení a vlastní prožívání tradic a dětských her, které k podzimu patří (pouštění draka, opékání brambor, pečení martinských rohlíčků, vítání sv. Martina).

Děti si též osvojují poznatky o místě, ve kterém žijí (návštěvy divadel, výstavy, historická místa ve městě), vytvářejí si poznatky o kultuře a umění a učí se mít rád místo, kde se narodily.

Při výtvarných a pracovních činnostech využíváme přírodních materiálů, které podzimní příroda nabízí.

Seznamujeme děti s různými texty, jejichž prostřednictvím rozvíjíme rozumové, mravní a estetické city (encyklopedie, pohádky, bajky, verše).

7.3.1.1. Téma: My jsme kamarádi, my se máme rádi

*Dobré ráno milé děti, prázdniny ty strašně letí,
sešli jsme se tady znova, čeká nás tu parta nová ...*

Období nástupu dětí do MŠ je velmi důležitým obdobím v životě. Je třeba ujistit děti, že MŠ je pro ně místem bezpečným, plným radosti a pochopení. Cílem je klidnou a nenásilnou formou seznámit děti s prostředím MŠ, vytvářet si vztahy k učitelkám a dalším pracovním školy, poznat, za kým mohou s důvěrou přijít pro radu a pomoc, zbavit je zbytečného ostychu z neznámého prostředí, porovnávat jak to vypadá doma a ve škole, seznámit se s kamarády, s jejich jmény, značkami. Postupně se děti učí komunikovat s vrstevníky, dospělými, naslouchat jeden druhému. Prostřednictvím situací a plánovaných činností se děti učí základní hygienické, společenské a zdvořilostní návyky, poznávat samo sebe, žít spolu, vytvářet pravidla soužití a osvojují si základní pravidla komunikace.

Obsahová náplň:

- adaptace, seznamování s prostředím třídy, značky dětí, znát své jméno, jména kamarádů,
- moje oblíbená hračka, kam co patří,
- stanovení pravidel třídy a jejich dodržování
- pravidla v MŠ
- podpora rozvoje sociálních a společenských návyků, postojů – rozvoj sociální gramotnosti (sebeuvědomování, sebeovládání, kooperace ve skupině, participace na společném úkolu, respektování pravidel a navazování sociálních kontaktů.
- bydlíme na vesnici nebo ve městě?
- posvícení, přijela k nám pout' – tradice

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si svého těla
- ovládání pohybového aparátu, pohybové aktivity a tělesných funkcí
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků

Očekávané výstupy

- zvládnout prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí ...)
- zvládnout základní pohybové dovednosti
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické návyky
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby (hračkami, pomůckami, sportovním náčiním, drobnými nástroji, hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami)
- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, ...)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností receptivních – vnímání, naslouchání, porozumění, snažit se souvisleji komunikovat, získávání informací a práce s nimi, hledat souvislosti
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- získání relativní citové samostatnosti
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- domluvit se slovy i gesty
- učit se nová slova a aktivně je používat
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- zaměřovat se na věci důležité z poznávacího hlediska
- snažit se soustředit na činnost a její dokončení

- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě, věcem

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Očekávané výstupy

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá, pochopená pravidla
- vnímat, co si druhý přeje a potřebuje, vycházet mu vstříc

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- učit se být citlivým a vnímavým pozorovatelem, posluchačem a divákem

Očekávané výstupy

- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- adaptovat se na život ve škole
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- dodržovat pravidla her i jiných činností
- zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, knihami, věcmi denní potřeby

- pozorně poslouchat, soustředit se k poslechu, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- seznamování se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, neustálých proměnách
- rozvoj úcty k životu ve všech formách

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, smysluplné a přínosné
- vnímat a poznávat různá přírodní prostředí
- chovat se tak, abych nepoškozoval okolní prostředí

Vzdělávací nabídka:

- aktivity podporující sbližování dětí
- hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost) v jednání lidí
- společenské hry a aktivity nejrozličnějšího zaměření

- kooperativní činnost ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije: rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- spontánní hra
- činnost vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi chlapci a děvčaty, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

7. 3.1.2. Téma: Vlaštovko let'

Dobré ráno, dobrý den,

den se krátí s podzimem...

Měnicí se příroda přináší řadu možností a podnětů, jak obohatit život, objevovat a zkoumat nové souvislosti praktickým a prožitkovým učením, maximálně využívat pobytu v přírodě. Prostřednictvím tohoto tématu se děti učí charakterizovat roční období, učí se poznávat, co nám země přináší.

Sledovat vývoj a proměny stromů a jejich plodů v sadě i v lese, pozorovat životní prostředí, rozlišovat živou a neživou přírodu, pozorovat práci v zahradě. Názorně rozlišovat a ochutnávat ovoce a zeleninu podle vzhledu, chuti, čichu, hmatu a zjišťovat význam zdraví pro člověka. Toto téma je zaměřeno na poznávání plodů podzimu, děti si všímají změn, které v přírodě probíhají.

Obsahová náplň:

- Na zahradě (ovoce a zelenina - ovocný a zeleninový týden), význam ovoce a zeleniny pro zdraví
- Na poli - užitkové plodiny (brambory, řepa, kukuřice, obilí – „Jak roste chléb“)
- V lese - plody lesa – kaštiny, žaludy, houby, ..., barevnost listů, sběr kaštanů a dalších přírodnin
- Plody v okolí – bezinky, šípky, jeřabiny...
- Barevný podzim - barvy kolem nás (stromy a květiny na podzim)
- Odlet a přelet ptactva, poznáváme ptáčky
- Charakteristické znaky podzimu, počasí, proměna přírody, stromy

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si svého těla
- ovládání pohybového aparátu a pohybové aktivity
- rozvoj pohybových schopností – koordinace ruky a oka
- osvojit si dovednosti důležité k podpoře osobní pohody
- vytváření zdravých životních návyků

Očekávané výstupy

- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- zvládnout základní pohybové dovednosti
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku,
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické návyky (starat se osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby – hračkami, pomůckami, sportovním náčiním, drobnými nástroji, ...
- zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, ...)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy

- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- domluvit se slovy i gesty
- učit se nová slova a aktivně je používat
- naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- snažit se soustředit na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- uplatňovat individuální potřeby, přání s ohledem na druhé
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, respektovat ho
- dodržovat dohodnutá, pochopená pravidla
- vnímat, co si druhý přeje a potřebuje, vycházet mu vstříc
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- poznávat pravidla společenského soužití
- rozvíjet schopnosti přináležet ke skupině, spolupracovat
- učit se být citlivým a vnímavým pozorovatelem, posluchačem a divákem
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
- dodržovat pravidla her i jiných činností
- zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby
- soustředit se k poslechu dramatického, literárního, hudebního představení

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije
- vytvářet povědomí o přírodním prostředí, o jeho rozmanitosti, neustálých proměnách
- rozvíjet úctu k životu ve všech formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, smysluplné a přínosné
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka:

- praktické činnosti s přírodním materiálem
- hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry
- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti
- manipulační činnosti a úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- činnosti zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- smyslové a psychomotorické hry
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, oblékání, stolování, úklidu
- přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte
- aktivity podporující sblížení dětí
- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, podle obrázků, fantazie apod.)
- samostatný slovní projev na určité téma

- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, kde může být dítě úspěšné
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, dramatické, literární, hudební)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti hudební a hudebně pohybové, výtvarné hry
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

7.3.1.3. Téma: Vzhůru draku do oblak

*Dobré ráno, dobrý den,
listí padá s podzimem...*

Podzim vládne krajině, nastává čas ukládání k zimnímu spánku rostlin i zvířat, odlétají poslední ptáci. Patrné jsou změny počasí, které nastávají nečekaně, od mlhy přes déšť, sníh, slunce. V tomto období je velmi důležitá náležitá prevence a péče o zdraví a tělo, dbát na správné životní návyky – výživa, osobní hygiena, správné oblékání, předcházení nemocem. V tomto období dáváme dětem základ k tomu, aby věděly co je to životní prostředí, proč je pro nás důležité.

Prostřednictvím situací a plánovaných činností se děti učí přizpůsobit své chování skupině, ve které žije, spolupracovat, respektovat se navzájem a vnímat svou sounáležitost i s přírodním prostředím.

Obsahová náplň:

- počasí - co umí vítr, mlha a déšť, proč se mění počasí, pozorování vlivu počasí
- člověk součást přírody -/poznáváme tělo - části lidského těla a jejich funkce
- co nemá rádo tělo (kouř, alkohol, drogy, škodlivé látky...)
- nebojme se lékaře – naše zdraví, co je dobré a zdravé,
- správná životospráva – výživa, otužování, hygiena, prevence
- les, lesní zvířata, odlet posledních ptáků,
- příroda se ukládá ke spánku, padající listí, podzimní úklid zahrady
- experimentování s přírodninami
- práce s knihou a encyklopedií,

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si svého těla
- rozvoj pohybových schopností, ovládnání pohybového aparátu a pohybové aktivity (kontrolovat své pohyby)
- osvojování si psychomotorických dovedností – koordinovat ruku a oko
- osvojování si dovedností, důležitých k podpoře zdraví, osobní pohody, bezpečí
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě

Očekávané výstupy

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zachovávat správné držení těla
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynu
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, náčiním, výtvarným materiálem)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, zdravé výživy a aktivního pohybu

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy

- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- učit se nová slova a aktivně je používat
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- být citlivé k přírodě, ve vztahu k živým bytostem

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si schopností pro navazování vztahu dítěte k druhým osobám
- vytváření prosociálních postojů (přizpůsobivost, respekt)
- rozvoj kooperativních dovedností
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané výstupy

- bez zábran komunikovat s druhým dítětem
- odmítnout nepříjemnou komunikaci
- spolupracovat s ostatními, vznik dětských přátelství
- respektovat potřeby jiných dětí – dělit se s ostatními (o hračky, sladkosti, úkoly..)

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat)

- osvojování si základních poznatků v prostředí, v němž dítě žije
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Očekávané výstupy

- pochopit, že každý má ve svém společenství (rodině, třídě, ...) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a s ohledem na druhé
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí výtvarných, pracovních a hudebních činností
- porozumět základním pravidlům neverbální komunikace
- uplatňovat základní návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření povědomí o přírodním prostředí, rozmanitosti, vývoji a proměnách
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Očekávané výstupy

- osvojovat si různé způsoby seznamování se s přírodním prostředím
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- vnímat a poznávat různá přírodní prostředí
- chápat svět jako proměnlivý, vše se vyvíjí, vzájemně ovlivňuje, pohybuje, mění
- chovat se tak, abych nepoškozoval okolní prostředí

vzdělávací nabídka:

- konstruktivní a grafické činnosti
- společné vycházky a výlety do přírody
- lokomoční i nelokomoční činnosti

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- zdravotně zaměřené činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, materiál, tvar, zvuky aj.)
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky)
- spontánní hra
- estetické a tvůrčí aktivity
- činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí
- činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu

7.3.2 Blok: Zima

„ZIMA BARVY NEMÁ, JENOM BÍLOU POUŽÍVÁ“

Seznamujeme děti se změnami v zimní přírodě a navazujeme při tom na pozorování a poznatky, které získaly během podzimu (opadávání listů, holé stromy, odlet ptáků, péče o ptáky a zvířátka v zimě, ...).

Provádíme pokusy se sněhem a ledem a rychlením větviček, vytváříme dekorativní vzory vyšlapáváním cestiček ve sněhu.

Radostnými přípravami a očekáváním je naplněno období Adventu. Děti se seznamují se starými zvyky, tradicemi a obyčejí (adventní slavnost, mikulášská nadílka, strojení stromečku, pouštění lodiček, vánoční vystoupení).

Rozvíjíme estetické cítění (poslech koled a vánočních příběhů, výroba ozdob, svícínek, dárečků, návštěva výstavy Betlémů).

Vedeme děti ke kultivovanému projevu (vánoční vystoupení) a k vyjadřování svých prožitků (slovně, výtvarně, pomocí hudby).

Seznamujeme děti se zimními hrami a sporty.

Podněcujeme v dětech zájem o literaturu, rozvíjíme předčtenářskou gramotnost. Při četbě se zaměřujeme na příběhy s dětskými a zvířecími hrdiny, učíme je rozlišovat vtip a hloupost, dobro a zlo. Děti se dozvídají, že na světě nejsou jen hodní lidé, ale také to, že zlu je třeba se postavit. Těmito příběhy vštěpujeme dětem základní pravidla lidského soužití. Na každé třídě je dětská knihovna, ke které mají děti denně přístup a podle svého zájmu si knihy vybírají, prohlíží a tím získávají poznatky z různých literárních žánrů.

7. 3.2.1. Téma: Když zavoní cukroví

Dobré ráno, dobrý den,

Vánoce už přišly sem ...

Období, kdy pevně přebírá do své moci vládu paní zima, je jako stvořené plně rozvíjet citové vztahy k rodině, přátelům a okolí. Patrné změny v přírodě dovolují přesně rozlišovat roční období charakteristickými znaky. Nastává velké těšení na příchod Mikuláše a vánočních svátků

a s tím spojených tradic a zvyků tohoto období – období jako stvořené k rozjímání s pohádkou a pěknou koledou. Děti společně s rodiči prožívají shon kolem Vánoc a my se pokusíme, aby je prožily v klidu a radosti. Vánoce jim budou ve školce prezentovány jako svátky, které by měly přinášet pohodu, uvědomění si lásky jednoho k druhému. Je to čas, kdy máme možnost soustředit se na své blízké, na estetiku svého prostředí. Toto téma rozvíjí a podporuje dětskou fantazii, představivost a tvořivost. Posiluje prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem, rozvíjí mravní a estetické vnímání, učí se krátké texty, poznávají nové výtvarné techniky, seznamují se s tradicemi a zapojují se do výzdoby třídy, pečení cukroví a výroby vánočních přání.

Obsahová náplň:

- zima, seznamování s koledami a básněmi
- Mikuláš s čertem - I čert se na Vánoce těší
- Adventní čas- tradice, zvyky
- domov, besídka
- výzdoba z přírodních materiálů, vyrábíme dárečky, pečeme cukroví
- hrajeme si s novými hračkami
- Kouzelný svět pohádek – Hrajeme si s pohádkou
- Vánoce v lese (stromek pro zvířata a ptáky, potrava, úkryty zvířat, význam sněhu a mrazu, tiché pozorování)

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- ovládnutí pohybového aparátu
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených dovedností
- osvojení si dovedností k podpoře osobní pohody i pohody prostředí

Očekávané výstupy

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)

- zvládat jemnou motoriku (zacházet s výtvarným a grafickým materiálem, hudebními nástroji, ...)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Očekávané výstupy

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu)
- naučit se z paměti krátké texty (říkanky, písničky, pohádky, ...)
- utvořit jednoduchý rým
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné citové prožitky (lásku, radost, ...)

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachytit a vyjádřit citové prožitky (slovně, výtvarně, hudebně pohybovou činností či dramatickou improvizací)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si schopností pro navazování vztahů k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodina, MŠ, herní skupina)
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému
- spolupracovat s ostatními
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, být vstřícný
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury, umění, osvojení základních poznatků o prostředí, ve kterém žijeme

Očekávané výstupy

- chovat se zdvořile, přijmout základní pravidla kulturního chování
- vnímat základy dědictví vyjádřené v lidové slovesnosti, literatuře, hudbě
- osvojovat si tradice a zvyky
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření povědomí o kulturním prostředí a jeho proměnách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy

- mít povědomí o společenském, kulturním prostředí i jeho dění z dostupných praktických ukázek v okolí dětí
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- pociťovat sounáležitost s živou a neživou přírodou,
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí

vzdělávací nabídka:

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací, protahovací, dechová)
- komentování zážitků a aktivit
- vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- sledování filmových a divadelních pohádek
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, konstruktivní, výtvarné, hudební, dramatické)
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- činnosti vyžadující samostatné vystupování
- cvičení v projevu citů, v sebekontrolě a v sebeovládání

- hry na téma rodiny a přátelství
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti k poznávání různých lidských vlastností
- využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí
- dramatické činnosti, hraní rolí, hudební, hudebně pohybové
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (v rámci zvyků a tradic, kulturní programy)
- slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební činnosti
- poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb, písní
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným, hudebním uměním mimo mateřskou školu
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- pracovní činnosti – výroba dárků a přání
- návštěvy akcí zajímavých pro předškolní dítě

7.3.2.2. Téma: Když se vločka snaší z nebe

*Dobré ráno, dobrý den,
sníh se sype do oken ...*

„Paní zima“ vládne nad krajinou. Nejstudenější období v roce umožňuje hodně radostí při hrách se sněhem a sportování, ale také hodně starostí přírodě, kde ne všichni se uložili k zimnímu spánku. Děti budou vnímat změny počasí, teplotní výkyvy, sníh, led, uvědomí si změny v oblékání. Zároveň mnoho dětí pozná nemoc, nachlazení, budou vedeny k odpovědnosti za své zdraví – oblékání přiměřené situaci, poučí se z vlastní zkušenosti, budou dávat pozor, aby nedocházelo ke zbytečným úrazům při zimních sportech a radovánkách. Toto téma směřuje k rozvoji pohybových dovedností, zároveň se děti učí chránit si své zdraví a zdraví svých kamarádů, provádět pokusy, dodržovat pravidla a nést zodpovědnost. Vrcholí období přípravy našich předškoláků k zápisu do 1. třídy Základní školy. Pilně si osvojují důležité poznatky, zvládají jemnou motoriku, seznamují se s prostorami základní školy.

obsahová náplň:

- zimní sporty, radovánky na sněhu stavby ze sněhu, stopy ve sněhu
- příroda – voda, sníh, znaky zimního období, (skup.vody, hory, zamrzlé rybníky, ...)
- co dělají zvířátka v zimě - krmení ptáčků, zimní spáči
- sáňkování, stavění sněhuláků, stavby ze sněhu,
- jak se oblékáme
- brzy budu školákem - Těšíme se k zápisu (čára, barva, geometrické tvary, časové pojmy, rozvíjení předmatematických představ)

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy

- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybovat se ve skupině dětí, na sněhu, na ledu)
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb a přizpůsobit jej pokynu
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, sportovním náčiním a nářadím, hračkami, výtvarnými pomůckami, jednoduchými hudebními nástroji

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- vytváření základů pro práci s informacemi

- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy

- samostatně vyjadřovat své myšlenky, rozvíjet slovní zásobu
- popsat situaci (skutečnou i podle obrázku)
- vést rozhovor (naslouchat a ptát se)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- získávat nové informace a pracovat s nimi
- rozvíjet pocit, že je příjemné a zajímavé dozvídat se nové věci
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- uvědomovat si své vlastní já
- rozhodovat o svých činnostech

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření prosociálních postojů (přizpůsobivost, tolerance, respekt)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Očekávané výstupy

- znát svá práva a práva jiných
- přijmout základní smysl pro rovné jednání a projevovat ho ve svém jednání s druhými
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- vnímat a přijímat základní hodnoty uznávané ve společnosti lidí (dětí)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy

- zacházet šetrně s pomůckami, hračkami, knížkami, věcmi denní potřeby, ...
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy prostřednictvím různých výtvarných technik
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření povědomí o přírodním prostředí a jeho rozmanitosti
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

- vnímat a poznávat přírodní prostředí

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně

vzdělávací nabídka:

- sezónní činnosti – hry se sněhem, bobování, klouzání, házení koulí, stavby ze sněhu
- pokusy a objevování, skupenství vody
- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (sezónní činnosti)
- zdravotně zaměřené činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- komentování zážitků a aktivit
- přímé pozorování přírodních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hry, volné hry a experimentování s materiálem a předměty
- nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, značky, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary)
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi

7.3.2.3. Téma: Ten dělá to a ten zas tohle

*Dobré ráno kamarádi,
pohádky my máme rádi ...*

Únor, nejkratší měsíc v roce – přibývá světla a my víme, že se světlem přichází jaro. Teď je však v přírodě ještě klid. Čas jako stvořený k poslechu pohádek, příběhů, karnevalového veselí a přemýšlení, čím asi budu, až vyrostu. Pohádkové příběhy přispívají k celkové pohodě a na jejich základě se děti seznámí se základním morálním cítěním – zlo x dobro.

V zimě je čas na společenský život a zábavu. I děti si vytvoří veselé prostředí, ve kterém se budeme radovat – děti prožijí karneval. Celé téma se nese v duchu humoru a vtipu, cílem je společně prožívat radost a veselí, poznat humor a vtip v lidové slovesnosti, krátkých textech, písních i ve výtvarném projevu a pokusit se vhodně a citlivě použít. Zhodnotit, jak je to fajn, že se umíme smát a bavit se, hrát si a prostřednictvím pohádkových příběhů podněcovat představivost, rozvíjet fantazii i řeč dítěte, vyjadřovat a pociťovat radost z vlastní tvůrčí činnosti.

obsahová náplň:

- svět lidí – povolání, řemesla
- tradice - Karneval, Masopust
- loučení se zimou, prodlužování dne,
- věci kolem (co se z čeho vyrábí - jak šetříme stromy, živou i neživou přírodu)
- na vidličku i na lžičku – potraviny, co je zdravé, kde se berou,
- barevný týden
- dramatizace, poslech pohádek - charakteristika pohádkových hrdinů

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si svého těla
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech
- osvojení poznatků důležitých k podpoře zdraví, bezpečí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů
- rozvoj psychické i fyzické zdatnosti

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich základní funkce, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím
- rozlišovat co prospívá zdraví a co mu škodí
- chovat se v situacích pro dítě běžných tak, aby ho neohrožovalo na zdraví
- mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
- koordinovat lokomoci, sladit pohyb s rytmem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- získání relevantní citové samostatnosti, získání schopnosti ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané výstupy

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i výpovědích k nim
- formulovat otázky a odpovídat
- chápat slovní vtíp a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci NE v situacích, které to vyžadují
- odmítnout podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech

- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- zaujímat vlastní názory, postoje a vyjadřovat je

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Očekávané výstupy

- uplatňovat své potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímat a uzavírat kompromisy
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ...
- chovat se obezřetně s neznámými, v případě potřeby požádat druhého o pomoc
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Očekávané výstupy

- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách chovat se na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení poznatků a dovedností při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- vytvoření povědomí s živou a neživou přírodou, lidmi, společností
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

Očekávané výstupy

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i životě tohoto prostředí (domov, MŠ, okolí)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- porozumět, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

vzdělávací nabídka:

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (základní gymnastika, míčové hry)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- spontánní hra, volné hry
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující fantazii, tvořivost, představivost

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů, v sebekontroli a sebeovládání
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost a nápaditost dítěte
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do kterých se dítě dostává

7.3.3 Blok: Voňavé jaro

„JARO SI OD DUHY BARVY VZALO A VESELE MALOVALO“

V MŠ si navodíme atmosféru jara (výzdoba budovy, jarní květiny ve váze, ...).

Při vycházkách pozorujeme jevy živé a neživé přírody, které jsou na sebe úzce vázány. Vedeme děti k citovému prožívání bezprostředního vztahu k okolí, provádíme činnosti, které dětem přinesou konkrétní zkušenosti a vytvoří základ k reálným představám.

Všimáme si prvních příslibů jara (teplý vítr a déšť rozpouští sněh, přilétají ptáci, na stromech se objevují pupeny).

Pozorujeme květiny a seznamujeme se s cyklem růstu květin a rostlin (sázení osení na Velikonoce).

Symbolem jara jsou mláďata. Kromě pozorování a pojmenovávání se děti učí znát, kde zvířata žijí a co k životu potřebují. Zpíváme písničky o zvířátkách, modelujeme, kreslíme a čteme příběhy a pohádky, které následně reprodukuje a dramatizujeme. Upozorňujeme též na nebezpečí, které dětem hrozí při styku s cizími zvířaty.

Vedeme je nejen k poznávání přírody samé, ale i k ochraně přírody, jako součásti světa. Seznamujeme děti s naší planetou Zemí, vesmírem, navštívíme planetárium a v rámci EVVO oslavíme Den Země.

V době velikonočních svátků seznamujeme děti s tradicí, zvyky a výrobky umělecké tvořivosti (pomlázky, kraslice, Jidáše, přednes a zpěv koled).

Vedeme děti k pracovním činnostem (úklid hraček, svého místa po výtvarných činnostech, úklid okolo pískoviště, hrabání zahrady), učíme je vážit si lidské práce.

Před oslavami dne matek hovoříme s dětmi o práci maminek, posilujeme úctu a lásku nejen k matce, ale k celé rodině.

7. 3.3.1 Téma: Kudy chodí jaro

*Dobré ráno, krásný den,
zimu od nás vyženem ...*

Světlo a teplo probouzí ze zimního spánku celou přírodu. Všechno začíná růst a rozvíjet se, slunce blahodárně působí na vše živé a láká nás do přírody. Děti pozorují a zkoumají probouzející se přírodu, první rostliny, jejich vůně, ptáky, brouky. Jaro dává zvířátkům mláďátka, rostlinám pupeny a lidem radost a lásku.

Období přicházejícího jara v nás vyvolává pocit síly, zdraví a veselí. Chut' podělit se o pocit radosti chceme využít v tomto bloku – děti se naučí vnímat, jak se budí život v přírodě. Na loukách a zahradách vykvétají první květy a začínají bzučet včely. Všimneme si nejen jich, ale i dalších zástupců hmyzí říše. Blížící se Velikonoce nás motivují k rozvíjení tvořivých schopností a poznávání lidových zvyků, charakterizujících toto jarní období. Smyslem tématu je rozvíjet prostřednictvím různých činností kladný vztah k okolí a přírodě, kde žijeme. Děti se seznamují s rozmanitostí přírody, světa, učí se užívat smysly k pozorování a umět o svých zkušenostech vyprávět.

obsahová náplň:

- voda a vodní svět (tání sněhu - potok, řeka, moře...koloběh vody, čištění studánek, Nebojme se vodníka
- Přišlo jaro do vsi - jaro se probouzí, sluníčko hřeje (první kvítka – kočičky, jehnědy, sněženky, od semínka k rostlince, tráva...)
- charakteristické znaky jara, jarní počasí
- ptáci- přilet a hnízdění, zvířata se probouzí
- Na tom našem dvoře - domácí zvířata a mláďata (Svět mazlíčků, Pejsek a kočka)
- dodržování tradic – Velikonoce, vynášení Moreny
- první jarní květiny, stromy, keře,

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj pohybových schopností
- ovládnání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Očekávané výstupy

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí smyslů – zvukově rozlišovat zvuky a tóny
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla (sebeobsluha, jednoduchá obsluha, pracovní úkony zacházení s běžnými předměty, pomůckami, ...)
- zvládnout různé druhy pohybů v běžném prostředí, prostorovou orientaci,

- zachovávat správné držení těla

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových a jazykových dovedností (porozumění, mluvní projev), osvojování si dalších forem sdělení (dramatické, hudební)
- podpora a rozvoj zájmu o učení, přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně-logickému (pojmovému)
- rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání, rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat

Očekávané výstupy

- porozumět slyšenému, zachytit hlavní myšlenku příběhu
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- soustředěně sledovat divadlo, film, poslech z CD
- vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti z učení
- chápat elementární časové pojmy (změny: jaro, ...)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- zorganizovat hru
- prožívat a projevovat city (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- spolupracovat s ostatními

- respektovat potřeby jiného dítěte, podělit se o hračky, pomůcky, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- osvojení si základních poznatků o prostředí v němž dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Očekávané výstupy

- pochopit, že každý má v určitém společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí (tvořením, konstruováním, estetickými činnostmi)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých
- odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností
- rozvoj úcty k životu ve všech formách
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Očekávané výstupy

- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny v přírodě jsou přirozené a samozřejmé

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

vzdělávací nabídka:

- zdravotně zaměřené činnosti
- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (turistika, sezónní činnosti)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti vedoucí k vytváření zdravých životních návyků
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- záměrné pozorování objektů a předmětů, jejich vlastností, znaků a funkcí (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuk)
- smyslové hry
- námětové hry a činnosti
- výlety do okolí – přírody
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, dramatické podněcující tvořivost, estetické vnímání a vkusu
- ekologicky motivované hrové aktivity
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- vyprávění toho, co dítě shlédlo
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- záměrné pozorování běžných předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických zvuků
- spontánní hra, volné hry
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

- tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí, pracovní činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu

7.3.3.2 Téma: Moudrá matka příroda

*Dobré ráno, dobrý den,
máme rádi svoji zem...*

V tomto období slavíme měsíc knihy, děti nás seznámí se svými oblíbenými knížkami z domova, navštívíme knihovnu, kde poznáme, že je mnoho zajímavých knížek nejen pohádkových. Toto téma nás také zavede daleko za hranice naší krásné země, seznámíme se naší planetou Zemí a celým vesmírem, navštívíme možná i Planetárium. Děti se dozvědí, jak se den střídá s nocí. Povíme si, jak je život na Zemi rozmanitý, že existují rozličné kultury a jejich jiné zvyky, že příroda na zemi není všude stejná. A jak tak budeme cestovat po té naší modré planetě – po souši, po vodě i ve vzduchu, vystřídáme i různé druhy dopravních prostředků, budeme je poznávat, třídít a ztvárňovat v různých pracovních i výtvarných činnostech. v této souvislosti se samozřejmě seznámíme s bezpečným cestováním, pohybem na silnici i chodníku. Celým tématem systematicky prolíná rozvoj kladného vztahu k přírodě, protože obklopující příroda kolem nás je neocenitelným pokladem. Vážít si přírody bychom se měli učit už od útlého věku. Rozvíjením citu dítěte ke kráse přírody, pěstujeme kladný vztah k ochraně životního prostředí.

obsahová náplň:

- poznávání okolí mateřské školy, města Jaroměř, České republiky, planety Země i vesmíru
- naše Země (seznámení dětí s globusem, mapou světa střídání dne a noci, různá podnebí naší planety, moře, pevnina
- Co by planeta Země řekla - 22.4. Den Země, EVVO - ochrana životního prostředí - čistý vzduch i voda, třídění odpadu...)

- Vesmír - návštěva Planetária (přiblížit dětem vznik Země, není ve vesmíru sama - ostatní planety, cestování do kosmu - raketa, raketoplán, kosmonaut; vývoj života na zeměkouli - dinosauři, pračlověk ...)
- Krtek objevuje nové světy - obyvatelé planety (různé národnosti, rasy - barva pleti - černocho, Japonec, Eskymák, indián, Evropan...)
- různé životní podmínky a prostředí, správné chápání mezilidských vztahů, pojem rasismus
- Cesta kolem světa – čím cestujeme, dopravní výchova, dopravní prostředky
- Co to leze, co to létá - 1.4. Den ptactva
- Rej čarodějnic – dodržování tradice
- Knížka je můj kamarád – měsíc s knihou, návštěva knihovny, rozvoj předčtenářské gramotnosti,

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody
- uvědomění si vlastního těla
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- uplatňovat základní hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy

- popsat situaci skutečnou, podle obrázku
- učit se nová slova (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové hlásky ve slovech
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- záměrně se soustředit a udržet pozornost
- chápat základní číselné a matematické pojmy (porovnávat, uspořádat, třídít, ...)
- vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat k učení
- zorganizovat hru
- prožívat radost ze zvládnutelného a poznaného
- rozhodovat o svých činnostech

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojení si dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Očekávané výstupy

- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý vypadá jinak, jinak se chová, něco jiného umí
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému
- navazovat a udržovat dětská přátelství
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Očekávané výstupy

- přistupovat k druhým lidem i k dětem bez předpokladů, s úctou, vážit si jejich práce a úsilí
- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
- vytváření pozitivního vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- poznávání jiných kultur

Očekávané výstupy

- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, o planetě Zemi, vesmíru
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dětem blízké, zajímavé, jemu pochopitelné
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)

Vzdělávací nabídka:

- vycházky do okolí MŠ - poznávání zajímavých míst, vytváření vztahu dítěte k místu a prostředí, ve kterém žije
- činnosti zaměřené na elementární poznatky o místě, ve kterém žijeme, o své zemi, kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, o vesmíru apod.
- návštěva Planetária
- Cesta kolem světa – návštěva v jiných kulturách
- aktivity podporující vnímat rozličné umělecké a kulturní podněty
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- čtení knih – Moje nejmilejší knížka
- návštěva knihovny
- činnosti zaměřené na dopravní výchovu (dopravní prostředky, pravidla pro chodce...)
- vycházky zaměřené na chůzi v nerovném terénu
- přecházení silnice
- jízda na tříkolkách a koloběžkách
- aktivity vhodné pro přirozené vnímání, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý

- hry a činnosti zajišťující hezké a příjemné zážitky, radost a uspokojení
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- činnosti podporující poznání, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- kooperativní činnost ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- spontánní hra
- činnosti směřující k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- pozorování a hry v přírodě
- Den Země – jarní úklid zahrady
- dodržování tradic a zvyků - čarodějnický rej

7.3.3.3. **Téma: S láskou je nám lépe**

Dobré ráno skřivani,

všechno voní nad strání ...

Nejkrásnější měsíc v roce, vzduch voní a všichni se cítí nádherně. Je třeba se na chvíli zastavit a rozhlédnout se. Jaro je plné překvapení a jako stvořené k objevování nového. Příroda vykouzila kolem nás plno krásných barev a je jen na nás, jak hluboce je budeme vnímat. Láska, provázející toto období, nám pomáhá upevňovat citové vztahy k rodině. Připomeneme dětem, že v tomto krásném období jara mají svátek naše nejmilejší maminky. Připravíme si pro ně překvapení a oslavíme je s nimi.

obsahová náplň:

- rodina (zvířecí i lidská – každý máme svůj domov, struktura rodiny, moje maminka a celá moje rodina, vztahy v rodině)
- Svátek matek – učíme se básničky a písničky, vyrábíme dárečky

- když všechno kvete - stromy v jarním kabátku,
- zpěv ptáčků
- Rozkvetlý svět- množství barev
- Život u vody, v lese, na poli – máme rádi zvířata

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- uvědomění si vlastního těla
- osvojení si poznatků o těle, o pohybových činnostech
- vytváření základů zdravého životního stylu
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- koordinovat polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem, sportem
- mít povědomí o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj kultivovaného projevu, rozvoj zájmu o další formy sdělení (hudební, dramatické)
- rozvoj tvořivého sebevyjádření, myšlení, přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně logickému (pojmovému), vytváření zájmu o učení
- získání relativní citové samostatnosti, rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a plně prožívat

Očekávané výstupy

- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- vytvořit jednoduchý rým
- soustředěně poslouchat četbu, hudbu
- naučit se z paměti krátké texty (říkanky, písničky, dramatizace)
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech a slovních výpovědích k nim
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat elementární časové pojmy
- chápat elementární matematické souvislosti
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky (radost, láska, soucítění, ...)
- rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (rodina)
- posilování prosociálních postojů (sociální citlivosti, toleranci, respektu, přizpůsobivosti)
- rozvoj kooperativních dovedností

Očekávané výstupy

- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- dodržovat dohodnutá pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti
- spolupracovat s ostatními
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Očekávané výstupy

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je potřeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich vlastnosti, schopnosti, dovednosti
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a umět se podle této představy chovat
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj úcty k životu ve všech formách
- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Očekávané výstupy

- uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví, životní prostředí

- přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

vzdělávací nabídka:

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti („nové hry, sezónní činnosti, turistika)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, náčiním a materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich používáním
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- samostatný slovní projev na určité téma
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních kulturních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- konkrétní manipulace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad)
- spontánní hry, volné hry experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- spontánní hra
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, literární, dramatické, hudební, pohybové, ...)
- výlety do okolí (do přírody, návštěva kulturních akcí)
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv aj.)

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, výtvarné hry)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (sportovní akce, kulturní programy)
- aktivity přibližující dětem pravidla vzájemného styku - zdvořilost, ohleduplnost, otevřenost)
- poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)
- činnosti přispívající k péči o životní prostředí a krajinu
- pracovní činnosti, pěstitelské

7.3.4 Blok: Léto

„LÉTO BARVY PRÁZDNIN MÁ A RÁDO JE UŽÍVÁ“

Pravé léto začíná, když kvete obilí a dny bývají slunné a teplé. V tomto období přenášíme většinu činností na školní zahradu, na louky, do lesa.

Povídáme si o počasí, seznamujeme děti s vodou (potok, rybník, řeka) a jejími vlastnostmi, s tím, že lidé, zvířata i rostliny ke svému životu vodu potřebují. S vodou musíme šetřit a neznečišťujeme ji.

Při vycházkách na louce a v lese poznávají děti různé druhy květin, trav a hmyzu. Upozorňujeme je na nebezpečí úrazu, štípnutí hmyzem, uštknutí hadem, otravy jedovatými bobulemi.

Pobytu venku využíváme k různým sportovním hrám a soutěžím, kde se děti učí dodržovat pravidla, spolupracovat, pomáhat si navzájem.

K letnímu období patří i řada oslav, jako je Den dětí nebo Zahradní slavnost, besídka na konec školního roku.

Předškolní děti mají možnost odjet do školy v přírodě, kde se učí samostatnosti a být na čas odloučení od rodiny.

Nakonec se při oslavě, soutěžích a tanci předškolní děti s MŠ rozloučí.

Všechny akce, které provádíme, jsou příležitostí pro posilování kolektivních vztahů, návyků společenského chování a potřebu »žít v kolektivu.

7. 3.4.2 Téma: Na křídlech vážky

Dobré ráno, dobrý den,

vítám nový letní den ...

Svátek dětí značí blížící se příchod léta, čas výletů do přírody, čas, kdy si ověřujeme, co všechno jsme se naučily, čas rozloučení. Mnoho jsme poznaly, získaly nové kamarády a už se těšíme na výlet.

Školní rok utíká jako voda a to si děti připomenou vzpomínkami na všechna roční období. Blížícími se prázdninami podpoříme v dětech touhu po poznávání nových krajin. Děti se seznámí se specifiky prostředí a krásami přírody na různých místech naší planety, na základě vlastního pozorování a prožitků začlení samy sebe do prostředí, ve kterém žijí.

Učí se uplatňovat získané dovednosti, vědomosti a návyky při samostatném plnění, učí se spolupráci s ostatními a starší děti se připravují na roli budoucího školáka. Pro nejstarší děti z MŠ znamená měsíc červen loučení, děti jsou „pasovány“ na školáky a připravují se na nástup do školy.

obsahová náplň:

- živočichové planety (exotická zvířata, ptáci, ryby, plazi, rozdílná místa výskytu - džungle, prales, poušť, moře, polární kraje,..)
- slavíme svůj svátek – jaké jsou děti celého světa, Den dětí - tradice
- letní hry, sporty a soutěže
- exotická zvířátka (džungle, pouště, pralesy...)
- jezdíme na výlety - Krtek cestovatelem
- Každá pohádka jednou končí - ahoj školko, už jsem školák
- hry, soutěže, výlety do přírody, svátek dětí, pohybové vyžití, naše město, u našich potoků a rybníků, nebezpečí při cestování, pasování na školáka...

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře osobní pohody i pohod prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy

- zvládnout běžné způsoby pohybu v různém prostředí – ve skupině dětí, ve vodě, v písku
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku – zacházet s pomůckami, náčiním, různým materiálem, s hudebními nástroji
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony – zvládat jednoduché úklidové práce, udržovat pořádek
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, zdravé výživě
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností – vyjadřování, rozvoj kultivovaného projevu, rozvoj zájmu o další formy sdělování – pohybové
- přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), přechod od bezděčné paměti a pozornosti k úmyslné
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy

- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- správně vyslovovat
- porozumět slyšenému
- naučit se z paměti krátké texty, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu
- chápat slovní vtip a humor

- sluchově rozlišovat začáteční slabiku, hlásku ve slovech
- poznat a vymyslet jednoduchá antonyma, homonyma
- poznat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- chápat elementární časové pojmy – jaro, léto, ...
- částečně se orientovat v čase
- chápat prostorové pojmy - orientovat se v prostoru i v rovině,
- snažit se řešit problémy, úkoly a situace
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje, vyjadřovat je
- hodnotit svoje chování (osobní pokroky)

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření prosociálních postojů (sociální citlivost, respekt, tolerance, ...)
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Očekávané výstupy

- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, udržovat dětská přátelství
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj názor, respektovat jiný)
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- přináležet k danému společenství (ke třídě, rodině, k dětem)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy

- pochopit, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy, spoluvytvářet prostředí pohody
- vnímat umělecké a kulturní podněty
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí pomocí různých výtvarných technik a dovedností (tvořit a vyrábět z přírodnin)
- zvládat základní hudební a hudebně pohybové dovednosti

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije
- vytváření povědomí o širším přírodním prostředí
- poznávání jiných kultur
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem

Očekávané výstupy

- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně zajímavé, pochopitelné
- mít povědomí o širším přírodním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností
- vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pozoruhodný, pestrý (různé národy, kultury, země)
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví podporovat anebo poškozovat
- pomáhat chránit přírodu

vzdělávací nabídka:

- pohybové a jiné činnosti (nové hry, turistika)
- smyslové a psychomotorické činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechové aj.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, náčiním a materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich používáním
- konstruktivní a grafické činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

- samostatný slovní projev na určité téma
- přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- konkrétní manipulace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad)
- spontánní hry, volné hry experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, literární, dramatické, hudební, pohybové a další)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (sportovní akce, kulturní programy)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, znaky, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, písmem, číslic
- využívání přirozených podnětů a situací v životě
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní

7. 3.4.2 Téma: Prázdninové radovánky

*Dobré ráno, dobrý den,
prázdniny už přišly sem ...*

A jsou tu prázdniny, dny volna a sluníčka u vody, sportování a zábavy. Čekají nás výlety po okolí i do dalekých krajů, musím vědět, jak se chránit při opalování a koupání, co si s sebou přibalit na výlet a o všechny své zážitky se s dětmi ve školce potom podělím.

obsahová náplň:

- s vodou jsem kamarád, otužování
- sportovní aktivity na zahradě
- vyprávění na co se těšíme, kam pojedeme...
- louka a svět hmyzu - zkoumání života hmyzu (včely, mravenci, brouci, jak se vyvíjí motýl, sekání trávy, důležitost sušení, byliny, léčivé rostliny)

Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle

- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Očekávané výstupy

- zachovávat správné držení těla
- vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pohybu
- zvládnou základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)

Dítě a jeho psychika

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj představivosti a fantazie, posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- rozvoj schopností umožňujících získané dojmy a prožitky vyjádřit, rozvoj sebeovládání

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Očekávané výstupy

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo a intonaci řeči
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- chápat slovní vtip a humor
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a vyjádřit o čem přemýšlí
- vnímat, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívat zkušenosti z učení
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- zorganizovat hru
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- vyjádřit souhlas i nesouhlas
- učit se hodnotit svoje pokroky
- snažit se ovládat své afektivní chování
- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle

- rozvoj komunikativních dovedností verbálních a neverbálních
- osvojení schopností důležitých pro navozování vztahů k druhým lidem

Očekávané výstupy

- navazovat kontakty s dospělým (překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho)
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
- spolupracovat s ostatními

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu
- rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat, projevat
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Očekávané výstupy

- zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho proměn
- spoluprvátřet v tomto společenství prostředí pohody
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy výtvarnými a pracovními technikami
- uplatňovat základní návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle

- vytvářeni povědomí o přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti
- rozvoj úcty k životu ve všech formách
- vytvořeni povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou

Očekávané výstupy

- mít povědomí o širším přírodním prostředí i jeho dění v rozsahu dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat si, že svět má svůj řád – je rozmanitý, pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody tak svět lidí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimati si nepořádků a škod, upozornit na ně

vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční a jiné činnosti
- smyslové a psychomotorické činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechové aj.)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytvářeni zdravých životních návyků

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, znaky, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geometrické tvary)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, písmem, číslic
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- cvičení organizačních schopností
- výlety do okolí (přírody, kulturních akcí)
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své a druhých
- četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- přípravy a realizace společných zábav, slavností v rámci zvyků
- hry a činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich života a práce
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- praktické činnosti, kdy se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály, jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

- EVALUACE – průběžné vyhodnocování
- HODNOCENÍ – popis stavu, jak to je, shrnutí, finální verdikt

EVALUACE ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- průběžně podle potřeby na pedagogických radách (nejméně 2 × za školní rok)
- vyhodnocování třídního kurikula a řešení problémů, které z toho vyplývají pro

pro školu (výměna zkušeností, radit se o jednotlivých dětech apod.)

- diskuze, ankety, zjišťování názorů a postoje partnerů (rodiče, obec, ZŠ)
- vyhodnocování přibližování se cílovým kompetencím dítěte (podle kapitoly 4.2.1)

Účastníci:

ředitelka, učitelky, zaměstnanci, rodiče, představitelé obce, ČŠI

Zdroje použitelné pro evaluaci:

- Záznamy o dětech
- záznamy o hospitační činnosti ředitelky
- záznamy evaluace a autoevaluace
- zpětná vazba rodičů, zájem rodičů o dění ve škole
- analýza uplynulého roku (Vlastní hodnocení)
- zpráva ČŠI

EVALUACE TŘÍDNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- vyhodnocování provádí obě učitelky průběžně při realizaci (sledují projevy chování, výpovědi a výtvary dětí)
- sledování a vyhodnocování pomocí ukazatelů evaluace po ukončení každé plánované etapy
- přijímání námětů a hodnocení rodičů, ostatních pracovníků školy

Účastníci vyhodnocení:

učitelky, zaměstnanci, rodiče, děti,

Zdroje použitelné pro evaluaci:

- Záznamy o dětech (diagnostika dítěte, portfolia dětí)
- záznamy o hospitační činnosti ředitelky
- záznamy evaluace a autoevaluace
- zpětná vazba rodičů, zájem rodičů o dění ve škole
- analýza uplynulého roku (Vlastní hodnocení)
- zpráva ČŠI

EVALUACE VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ

- pedagog hodnotí především svoji práci, zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakce dětí, na to, jestli děti zvolenými činnostmi zaujal, jestli pro ně byla činnost přínosem apod.
- učitelky nesrovnávají dítě s „normou“, ale mapují, co dítěti jde, v čem je úspěšné, popř. odhalují talent
- učitelky zjišťují, co činí dítěti problémy, v čem jsou nedostatky a z toho všeho pak vyvozují závěry pro svoji práci s tím konkrétním dítětem
- učitelky sledují rozvoj a osobní vzdělávací pokroky u každého dítěte zvláště, důležité informace a pokroky ve vývoji dítěte pak průběžně zapisují do Záznamů o dětech, které slouží k orientaci učitelky a k další individuální práci (2 – 3x ročně). Z těchto záznamů se pak vychází při rozhovorech s rodiči, návrzích na vyšetření např. pedagogicko-psychologickou poradnou při uvažovaném odkladu školní docházky, doporučeních rodičům k návštěvě určitého odborníka, atd.

Účastníci:

učitelky, zaměstnanci, rodiče, děti

Zdroje použitelné pro evaluaci:

- Záznamy o dětech (diagnostika dítěte, portfolia dětí)
- záznamy o hospitační činnosti ředitelky
- záznamy evaluace a autoevaluace
- zpětná vazba rodičů, zájem rodičů o dění ve škole
- analýza uplynulého roku (Vlastní hodnocení školy)
- zpráva ČŠI

EVALUACE PRÁCE PEDAGOGŮ

- ředitelka kontroluje a hodnotí práci pedagogů při hospitacích, při orientačních a náhodných vstupech, práce učitelek je vyhodnocována ústně při orientačních vstupech, při pohospitačních rozhovorech, výsledky výchovné práce jsou hodnoceny na pedagogických poradách
- z výsledků kontrol vyvozují závěry vedoucí k optimalizaci a zkvalitňování práce školy, (např. úprava programu, projektu, přehodnocení cílů, organizace, metod, forem, vzdělávání dětí, podmínek personálních i věcných apod.)
- nebereme hospitaci pouze jako kontrolní činnost posuzující odbornost učitelky, ale současně jako společné hledání optimální cesty k naplňování cílů efektivního předškolního vzdělávání

Účastníci:

učitelky, ředitelka

Zdroje použitelné pro evaluaci:

- Záznamy o dětech (diagnostika dítěte, portfolia dětí)
- záznamy o hospitační činnosti
- záznamy evaluace a autoevaluace
- zpětná vazba rodičů, zájem rodičů o dění ve škole
- analýza uplynulého roku (Vlastní hodnocení školy)
- zpráva ČŠI

12.2 Co, jak, kdo, jak často

CO	JAK	KDO	JAK ČASTO
TVP	1) Analýza učitelek	učitelky	průběžně
	2) Záznam evaluace integrovaných učitelek bloků a témat (Příloha č. 3a, 3b)	učitelky	po ukončení témat a bloků
	3) Rozhovory, e-maily, společná setkání rodiče	rodiče	průběžně

ŠVP	1) Analýza učitelek a nepedagogických pracovníků	učitelky provozní zaměstnanci	+1 – 2 x ročně na poradách
	2) Evaluace ŠVP (Příloha č. 4)	učitelky	1 x ročně
	3) Evaluace podmínek - učitelky (Příloha č. 5)	učitelky	1 x ročně
	4) Evaluace podmínek - provoz. zam. (Příloha č. 6)	provozní zaměstnanci	1 x ročně
	5) Pololetní a závěrečné hodnocení třídy (Příloha č. 2)	učitelky	2 x ročně
	6) Ankety, diskuze, zprávy	rodiče, obec, ČŠI,	průběžně
EVALUACE	1) Analýza učitelek	učitelky ve třídě	průběžně
DĚTÍ	2) Charakteristika třídy (evaluační kritéria) (Příloha č. 1)	učitelky ve třídě	1 x ročně
	3) Záznam o dítěti – Diagnostika (Příloha č. 9)	učitelky ve třídě	2 x ročně
	4) Portfolio dítěte	učitelky, rodiče, děti	průběžně
	5) Spolupráce s rodiči	učitelky	průběžně
	6) Rozhovory s rodiči	učitelka, ředitelka	průběžně, na setkáních
	7) Rozvojový program pro psychický vývoj dětí s odloženou školní docházkou (Příloha č. 10)	učitelky	2 x ročně
	AUTO-EVALUACE	1) Autoevaluační dotazník učitelek (Příloha č. 7)	učitelky
2) Autoevaluační dotazník provoz. zam. (Příloha č.6)		provozní zaměstnanci	2 x ročně

	3) Hospitace ředitelky u učitelek	ředitelka	průběžně
--	-----------------------------------	-----------	----------

7.2 Cíle a kritéria autoevaluace

Podmínky ke vzdělání:

obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
 obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,
 obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,
 obsah a průběh vzdělávání - realizace výuky (interakce učitele a žáků/děti, strategie učení cizímu jazyku, rozvoj kompetencí k učení),
 obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
 podmínky ke vzdělávání bezpečnostní a hygienické,
 podmínky ke vzdělávání materiální,
 podmínky ke vzdělávání personální,
 podpora školy žákům, spolupráce s rodiči apod. - klima školy (interakce učitele a žáků klima učitel. sboru),
 podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s odbornými institucemi a zřizovatelem,
 podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - spolupráce s rodiči (ankety pro rodiče),
 podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - systém podpory žákům/dětem,
 podpora školy žákům/dětem, spolupráce s rodiči apod. - zohlednění individuálních potřeb žáků/děti,
 úroveň výsledků práce školy - kvalitativní analýza,
 vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,
 vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,
 vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - pedagogické řízení školy,
 vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - profesionalita a rozvoj lidských zdrojů,
 vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - strategické řízení,
 výsledky vzdělávání žáků/děti - hodnocení výuky (interakce učitelek a dětí),
 výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,
 výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace dětí),
 výsledky vzdělávání žáků/děti - postoje (postoje dětí ke škole),
 výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

7.3 Nástroje autoevaluace

Škola používá k jednotlivým oblastem autoevaluace následující nástroje:

analýza školní dokumentace,

anketa pro rodiče,

anketa pro učitele,

hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.),

vzájemné hospitace pedagogů,

zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti,

zpětná vazba externích subjektů

7.4 Časové rozvržení autoevaluačních činností a odpovědnosti pedagogů

Autoevaluační činnosti jsou prováděny pravidelně každé pololetí.